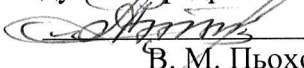
	<p>ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»</p>
<p>МАУП</p>	<p>НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ІМ.КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО Кафедра: адміністративного, фінансового та банківського прав ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ Кафедра правових дисциплін</p>
<p>Затверджую Директор навчального підрозділу</p> <hr/> <p>(підпис) О. Ф. Каракасіді (П.І.Б.)</p>	<p>Схвалено на засіданні кафедри правових дисциплін Протокол № 1 від 31.08.2020 р. Завідувач кафедри: (назва кафедри) В. М. Пьохов (П. І. Б.)</p>
<p>01.09.2020 р.</p>	

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Статус дисципліни: Вибіркова
 Освітньо-професійна програма: Право
 Спеціальність: 081 “Право”
 Спеціалізація: -
 Форма навчання: денна, заочна
 Обсяг в кредитах ЄКТС / всього годин: 5 / 150 за навчальним планом від 25.09.2019 р.

	Денна:	Заочна:
-лекції (Л): 34 години		8
-семінарські заняття (СЗ): 16 годин		4
-практичні заняття (ПЗ): _____		
-лабораторні заняття (ЛЗ): _____		
-індивідуально-консультативна робота (ІКР): _____		
-самостійна робота студентів (СРС): 100 годин		138

Робоча програма навчальної дисципліни складена на основі навчальної програми «Правові основи інвестиційної діяльності» (затверджена на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та банківського права (Протокол № 2 від 25.09.19), Розробник: д.ю.н, доцент К.В.Муравйов. Затверджено на засіданні кафедри правових дисциплін Одеського інституту – Пр. № 1 від 31.08.2020 р.

Укладач робочої програми – професор кафедри правових дисциплін Кузнецов М. С.

Одеса–2020 р.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Правові основи інвестиційної діяльності» – ознайомлення з суттю та механізмом інвестування; формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для досконалого володіння практикою використання інвестиційних інструментів для залучення інвестицій; вироблення вміння оцінювати та аналізувати інвестиційні портфелі та проекти, а також інвестиційну політику, що проводиться в країні.

Завдання навчальної дисципліни: вивчити теоретичні засади інвестиційної діяльності; вивчення у логічній послідовності базових понять інвестування; сформувати теоретичну та методологічну базу, необхідну для подальшого оволодіння практикою реального, фінансового та інноваційного інвестування; навчити студентів оцінювати інвестиційні рішення в умовах ринку; виробити вміння оцінювати доцільність реалізації інвестиційних проектів в умовах невизначеності; правильно визначати методи фінансування інвестиційної діяльності та напрямки регулювання інвестиційної діяльності; проведення систематичної перевірки та самоперевірки знань студентів з метою виявлення рівня розуміння та ступеня засвоєння вивченого ними матеріалу.

Предмет: система економічних, організаційних та правових відносин у процесі інвестування, яка базується на діючих законодавчих та нормативних актах, що регулюють управління різними об'єктами інвестицій та здійснення з ними цивільно-правових угод з метою отримання бажаного комерційного або соціального результату.

Компетентності та програмні результати навчання:

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.</p> <p>ЗК 4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, у тому числі у професійній сфері.</p> <p>ЗК 7. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, оцінка її достовірності, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних.</p> <p>ЗК 8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.</p> <p>ЗК 11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.</p> <p>ЗК 12. Здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами.</p> <p>ЗК 13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні)</p>	<p>СК 8. Знання засад і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як:</p>

компетентності (СК)	<p>конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК 9. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>СК 10. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.</p> <p>СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.</p> <p>СК 13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.</p> <p>СК 14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.</p> <p>СК 15. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p> <p>СК 16. Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>СК 18. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності</p>
----------------------------	--

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни повинно базуватись на знаннях, отриманих студентами під час опанування ними фундаментальних положень навчальних дисциплін: «Фінансове право», «Банківське право», «Податкове право», «Біржове право» з акцентом на проблематику правового регулювання і контролю інвестиційних операцій і тісно пов'язана з навчальними дисциплінами: «Цивільне право», «Адміністративне право» та «Господарське право».

Очікувані результати навчання

Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- форми та види інвестицій;
- сутність інвестиційного проектування;
- джерела фінансування інвестиційних проектів;
- інструменти інвестування;
- інвестиційний процес на всіх його стадіях;
- теоретичну та методологічну базу інвестування;
- форми інвестування;
- методи обґрунтування доцільності інвестицій, які використовуються у світовій практиці;
- методи планування та прогнозування інвестиційної діяльності;
- методи фінансування інвестиційних проектів;
- способи реалізації інвестиційних проектів.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- аналізувати ринок інвестицій та інвестиційних товарів;
- оцінювати інвестиційну політику, що проводиться в країні;
- оцінити фінансові інвестиції та інвестиційні портфелі;
- оцінити ефективність інвестиційного проекту в умовах невизначеності;

- обґрунтувати структуру джерел фінансування проекту;
- здійснювати наукові дослідження і забезпечувати навчальний процес.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль. По закінченню вивчення навчальної дисципліни студент складає залік, підсумкова оцінка виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів, враховуючи самостійну роботу студента (СРС) та індивідуальне завдання (ІНДЗ). Система оцінювання навчальних досягнень студентів показана в таблиці нижче.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	сума балів	Модуль 1	Модуль 2
-------------------------	------------	----------	----------

		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	Форма контролю
Відвідування лекцій	1	7	7	10	10	Залік
Відвідування семінарсько-практ. занять	1	5	5	3	3	
Робота на семінарсько-практичному занятті	10	5	50	3	30	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	
Виконання ІНДЗ	30					
Разом	-		92	-	73	
Максимальна кількість балів:			195			
195:100=1,95 Студент набрав X балів; Розрахунок: X: 1,95 = загальна кількість балів ЄКТС студента.						100

Критерії оцінювання ІНДЗ (доповідь, реферат, есе, проекти, наукова робота студента)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	2
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	3
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	10
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	5
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	5
6	Якість оформлення роботи	5
	Разом	30

Засоби діагностики результатів навчання

1. Екзамен;
2. Реферати;
3. Презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
4. Студентські презентації та виступи на наукових заходах;
5. Написання контрольних робіт (для слухачів заочної форми навчання);
6. Інші види індивідуальних та групових занять.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Лекції	Семинар	Практ занят	Сам роб
Змістовий модуль 1: Державне регулювання інвестицій					
1.	Тема 1. Поняття інвестиційної діяльності. Види інвестицій та інвестиційної діяльності.	2	1		6
2.	Тема 2. Основні принципи державного регулювання інвестицій.	2	1		6
3.	Тема 3. Засоби державного регулювання інвестиційного процесу.	2	2		6
4.	Тема 4. Загальна схема створення системи державного регулювання інвестиційної діяльності.	2			8
5.	Тема 5. Зміст, принципи та функції державного управління інвестиційною діяльністю в Україні.	2	2		6
6.	Тема 6. Система та правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю в Україні.	2	2		6
7.	Тема 7. Державна політика по залученню іноземних інвестицій.	2			8
	МКР-1		2		
Змістовий модуль 2: Правове регулювання іноземних інвестицій					
8.	Тема 8. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності. Припинення інвестиційної діяльності.	4			10
9.	Тема 9. Характеристика інвестиційного законодавства України.	4	1		12
10.	Тема 10. Спеціальні економічні зони, їх класифікація та мета створення.	4			12
11.	Тема 11. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права України.	4	1		10
12.	Тема 12. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності.	4	2		10
	МКР-2		2		
	Всього 150	34	16		100

Форма контролю: Екзамен

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

Змістовий модуль 1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Тема 1. Поняття інвестиційної діяльності. Види інвестицій та інвестиційної діяльності

Економічний і правовий зміст інвестиційної діяльності. Визначення інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій (за характером цінностей, що інвестуються в об'єкти, суб'єктивним складом інвесторів, джерелом фінансування інвестиційної діяльності).

Форми інвестиційної діяльності.

Інноваційна діяльність.

Тема 2. Основні принципи державного регулювання інвестицій

Визначення державної інвестиційної політики. Функції державного регулювання інвестиційної діяльності. Мета інвестиційної політики. Головні завдання інвестиційної політики. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Напрямки перебудови інвестиційного процесу.

Тема 3. Засоби державного регулювання інвестиційного процесу

Інструменти державного регулювання інвестиційної діяльності. Засоби державного регулювання інвестиційного процесу. Інвестиції невикористаного призначення. Інвестиції з місцевих бюджетів. Державні капіталовкладення. Прямі іноземні інвестиції. Портфельні інвестиції. Кредити і державні гарантії.

Тема 4. Загальна схема створення системи державного регулювання інвестиційної діяльності

Інвестиції у реальний сектор економіки. Проблеми розвитку інвестиційного потенціалу економіки України. Формування внутрішніх джерел інвестування. Державна система залучення інвестицій. Функції державного регулювання інвестиційної діяльності. Амортизаційні відрахування. Напрямки державного регулювання інноваційної діяльності. Змінні механізми державного регулювання інвестиційної діяльності.

Тема 5. Зміст, принципи та функції державного управління інвестиційною діяльністю в Україні

Структурно-інвестиційна політика держави. Фактори, що визначають несприятливий інвестиційний клімат на макрорівні. Фактори, що визначають несприятливий інвестиційний клімат на мікрорівні. Інвестиції в основний капітал. Шляхи вдосконалення промислової політики. Шляхи вдосконалення джерел фінансування. Шляхи вдосконалення діяльності фондового ринку. Джерела отримання додаткових коштів до державного бюджету.

Тема 6. Система та правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю в Україні

Поняття і функції податків. Види податків та їх характеристика. Фіксований податок. Загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі). Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі). Принципи побудови системи оподаткування. Поняття податкового права. Податковий закон. Платники податків і зборів. Права і обов'язки платників податків і зборів. Об'єкти оподаткування. Предмет оподаткування (джерело сплати податку), одиниця оподаткування. Строк сплати податку. Ставка оподаткування. Податкові пільги. Усунення подвійного оподаткування.

Тема 7. Державна політика по залученню іноземних інвестицій

Стратегія розвитку міжнародної інвестиційної діяльності в Україні. Оцінка потенціалу іноземного інвестування. Переваги від присутності ТНК на українському ринку. Інвестиційна сфера України. Спрямування державної економічної політики на залучення інвестицій. Побудова механізму залучення інвестицій.

Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.

Тема 8. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності. Припинення інвестиційної діяльності

Основні засади грошово-кредитної політики України. Механізми здійснення грошово-кредитної політики. Монетарна політика Національного банку України. Основні показники грошово-кредитної політики. Основні монетарні інструменти регулювання грошово-кредитної політики. Взаємозв'язок грошово-кредитної та фіскальної політики.

Тема 9. Характеристика інвестиційного законодавства України

Дворівнева банківська система України. Місце і роль НБУ в суспільстві та державі. Правове положення НБУ. НБУ - юридична особа. Економічна самостійність НБУ. Фонди та резерви. Кредитні ресурси. Операції НБУ. Діяльність НБУ щодо операцій з валютними цінностями. Підзвітність та взаємовідносини НБУ з Кабінетом Міністрів України, Президентом України.

Взаємовідносини НБУ з центральними банками інших держав. Представництва Нацбанку. Управління Нацбанком. Повноваження Ради НБУ. Повноваження Голови НБУ. Структура НБУ. Нормативні акти НБУ.

Поняття комерційного банку. Правові основи діяльності комерційних банків в Україні. Види комерційних банків та їх правовий статус. Порядок створення комерційного банку. Відкриття філій та представництв комерційних банків. Особливості реєстрації банків за участю іноземного капіталу. Відкриття представництв іноземних банків в Україні. Порядок відкриття банківськими установами територіальне відокремлених безбалансових відділень. Спілки та асоціації комерційних банків. Припинення діяльності комерційних банків. Статутний фонд. Резервний фонд. Резерв для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями комерційних банків. Операції комерційних банків. Ліцензування. Умови розширення ліцензії комерційного банку. Види ліцензій. Органи управління та структура комерційних банків. Кваліфікаційні вимоги до працівників комерційного банку.

Тема 10. Спеціальні економічні зони, їх класифікація та мета створення

Правова основа банківського кредиту. Види банківського кредиту. Кредитні відносини між НБУ та комерційними банками. Кредитні відносини комерційного банку з позичальниками. Банківський кредит та джерела його формування. Порядок укладання кредитних договорів між банком та позичальником. Порядок одержання, використання та погашення банківських кредитів. Договір міжбанківського кредиту. Відповідальність за порушення зобов'язань по кредитному договору.

Банківські кредити, забезпечені заставою. Гарантовані банківські кредити. Банківські кредити з іншим забезпеченням (неустойка, поручительство, свідоцтво страхової організації). Правове регулювання одержання кредитів в іноземні валюти від іноземних кредиторів. Порядок одержання реєстраційного свідоцтва.

Процедура залучення уповноваженими банками кредитних ресурсів від іноземних банків-кредиторів. Державні гарантії щодо іноземних кредитів, які надаються Україні. Правове регулювання і використання іноземних кредитів, повернення яких гарантується Кабміном України.

Тема 11. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права України

Сутність міжнародних договорів. Види міжнародних договорів. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права. Особливості укладання міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів

Міжнародні договори та вітчизняне законодавство в регулюванні відносин іноземного інвестування

Колізійне регулювання інвестиційної діяльності

Тема 12. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності.

Діяльність міжнародного банку реконструкції та розвитку

Діяльність Світового банку

Діяльність МВФ

Діяльність Європейського банку реконструкції та розвитку

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(Література: осн.: 1-32; дод. – 33-50)

Змістовий модуль 1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Тема 1. Поняття інвестиційної діяльності. Види інвестицій та інвестиційної діяльності

1. Економічний і правовий зміст інвестиційної діяльності. Визначення інвестиційної діяльності.
2. Класифікація інвестицій (за характером цінностей, що інвестуються в об'єкти, суб'єктивним складом інвесторів, джерелом фінансування інвестиційної діяльності).
3. Форми інвестиційної діяльності.
4. Інноваційна діяльність.

Тема 2. Основні принципи державного регулювання інвестицій

1. Визначення державної інвестиційної політики.
2. Функції державного регулювання інвестиційної діяльності.
3. Мета інвестиційної політики. Головні завдання інвестиційної політики.
4. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності.
5. Напрямки перебудови інвестиційного процесу.

Тема 3. Засоби державного регулювання інвестиційного процесу

1. Інструменти державного регулювання інвестиційної діяльності. Засоби державного регулювання інвестиційного процесу.
2. Інвестиції невикробничого призначення.
3. Інвестиції з місцевих бюджетів. Державні капіталовкладення.
4. Прямі іноземні інвестиції.
5. Портфельні інвестиції.
6. Кредити і державні гарантії.

Тема 4. Загальна схема створення системи державного регулювання інвестиційної діяльності

1. Інвестиції у реальний сектор економіки.
2. Проблеми розвитку інвестиційного потенціалу економіки України.
3. Формування внутрішніх джерел інвестування.
4. Державна система залучення інвестицій.
5. Амортизаційні відрахування.
6. Напрямки державного регулювання інноваційної діяльності.
7. Змінні механізми державного регулювання інвестиційної діяльності.

Тема 5. Зміст, принципи та функції державного управління інвестиційною діяльністю в Україні

1. Структурно-інвестиційна політика держави.
2. Фактори, що визначають несприятливий інвестиційний клімат на макрорівні. Фактори, що визначають несприятливий інвестиційний клімат на мікрорівні.
3. Інвестиції в основний капітал.
4. Шляхи вдосконалення промислової політики.
5. Шляхи вдосконалення джерел фінансування.
6. Шляхи вдосконалення діяльності фондового ринку.
7. Джерела отримання додаткових коштів до державного бюджету.

Тема 6. Система та правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю в Україні

1. Поняття і функції податків.
2. Види податків та їх характеристика. Фіксований податок. Загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі). Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі).
3. Принципи побудови системи оподаткування.
4. Поняття податкового права. Податковий закон.
5. Платники податків і зборів. Права і обов'язки платників податків і зборів.
6. Об'єкти оподаткування. Предмет оподаткування (джерело сплати податку), одиниця оподаткування.
7. Строк сплати податку.
8. Ставка оподаткування. Податкові пільги.
9. Усунення подвійного оподаткування.

Тема 7. Державна політика по залученню іноземних інвестицій

1. Стратегія розвитку міжнародної інвестиційної діяльності в Україні.

2. Оцінка потенціалу іноземного інвестування.
3. Переваги від присутності ТНК на українському ринку.
4. Інвестиційна сфера України.
5. Спрямування державної економічної політики на залучення інвестицій. Побудова механізму залучення інвестицій.

Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.

Тема 8. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності. Припинення інвестиційної діяльності

1. Основні засади грошово-кредитної політики України.
2. Механізми здійснення грошово-кредитної політики.
3. Монетарна політика Національного банку України.
4. Основні показники грошово-кредитної політики.
5. Основні монетарні інструменти регулювання грошово-кредитної політики.
6. Взаємозв'язок грошово-кредитної та фіскальної політики.

Тема 9. Характеристика інвестиційного законодавства України

1. Дворівнева банківська система України.
2. Місце і роль НБУ в суспільстві та державі.
3. Правове положення НБУ. НБУ - юридична особа. Економічна самостійність НБУ. Фонди та резерви. Кредитні ресурси. Операції НБУ.. Структура НБУ. Нормативні акти НБУ.
4. Поняття комерційного банку. Правові основи діяльності комерційних банків в Україні. Види комерційних банків та їх правовий статус. Порядок створення комерційного банку. Відкриття філій та представництв комерційних банків.
5. Особливості реєстрації банків за участю іноземного капіталу. Відкриття представництв іноземних банків в Україні.
6. Порядок відкриття банківськими установами територіальне відокремлених безбалансових відділень.
7. Спілки та асоціації комерційних банків.
8. Припинення діяльності комерційних банків.
9. Статутний фонд. Резервний фонд. Резерв для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями комерційних банків.
10. Операції комерційних банків. Ліцензування. Умови розширення ліцензії комерційного банку.
11. Види ліцензій.
12. Органи управління та структура комерційних банків. Кваліфікаційні вимоги до працівників комерційного банку.

Тема 10. Спеціальні економічні зони, їх класифікація та мета створення

1. Правова основа банківського кредиту. Види банківського кредиту. Кредитні відносини між НБУ та комерційними банками. Кредитні відносини комерційного банку з позичальниками.
2. Банківський кредит та джерела його формування. Порядок укладання кредитних договорів між банком та позичальником. Порядок одержання, використання та погашення банківських кредитів.
3. Договір міжбанківського кредиту. Відповідальність за порушення зобов'язань по кредитному договору.
4. Банківські кредити, забезпечені заставою. Гарантовані банківські кредити. Банківські кредити з іншим забезпеченням (неустойка, поручительство, свідоцтво страхової організації).
5. Правове регулювання одержання кредитів в іноземній валюті від іноземних кредиторів.
6. Державні гарантії щодо іноземних кредитів, які надаються Україні. Правове регулювання і використання іноземних кредитів, повернення яких гарантується Кабміном України.

Тема 11. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права України

1. Сутність міжнародних договорів. Види міжнародних договорів. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права.
2. Особливості укладання міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів.
3. Міжнародні договори та вітчизняне законодавство в регулюванні відносин іноземного інвестування.
4. Колізійне регулювання інвестиційної діяльності.

Тема 12. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності.

1. Діяльність міжнародного банку реконструкції та розвитку
2. Діяльність Світового банку
3. Діяльність МВФ
4. Діяльність Європейського банку реконструкції та розвитку

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота передбачає проведення індивідуальних та групових консультацій із студентами, а також відпрацювання студентами пропущених занять та незадовільних оцінок. Консультації проводяться на кафедрі адміністративного, фінансового та банківського права.

Методика активізації процесу навчання:

1. Приведення достатньої кількості практичних прикладів.
2. Усне опитування.
3. Проведення консультацій.
4. Застосування засобів заохочення до вивчення дисципліни.
5. Виконання контрольних робіт слухачами заочної форми навчання.

Активізація вивчення студентами дисципліни «Правові засади валютного регулювання» передбачає:

- а) прищеплення у студентів навичок самостійно опрацьовувати навчальну та наукову літературу в процесі підготовки до питань, що виносяться на семінарське заняття, а також у процесі самостійного написання рефератів;
- б) заохочення студентів до активної роботи по обговоренню теоретичних питань з актуальних проблем міжнародного фінансового права;
- в) прищеплення їм навичок творчо мислити, самостійно формулювати, викладати та аргументувати свої думки;
- г) вироблення у студентів здатності зв'язувати загальнотеоретичні положення з вимогами повсякденної практики розбудови правової держави і громадянського суспільства.
- д) формування у студентів здібностей перетворення одержаних знань у повсякденну правомірну поведінку, застосовувати їх при вирішенні юридично значимих життєвих ситуацій.

Вказівки до виконання контрольної роботи

Відповідно до навчального плану студенти можуть виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї екзаменової книжки. Наприклад, якщо остання цифра номера екзаменової книжки «9», то студент обирає варіант 9.

Для послідовного і чіткого викладу матеріалу слід скласти план роботи.

Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в цій робочій програмі і рекомендовані на лекціях, а також підручники та нормативні акти, що відповідають темі роботи.

Контрольна робота повинна мати таку структуру:

1. Вступ (обсягом до двох сторінок), де обґрунтовується актуальність обраної теми, ступінь її

вивчення, визначаються питання, які вимагають вирішення. Вказується об'єкт, предмет і методологічна основа дослідження, характеризуються джерела одержання інформації.

2. Основна частина, що містить мінімум два розділи. У першому розділі бажано розкрити теоретичні і методологічні положення з обраної теми дослідження, розглянути і проаналізувати різні точки зору, висловити своє ставлення до розглянутих питань і дати характеристику об'єкта дослідження. В інших розділах передбачається аналіз і обґрунтування тенденцій розвитку і шляхів вирішення наявних проблем. Кожен з розділів, залежно від обсягу викладеного матеріалу, може складатись із підрозділів.

3. Висновок, в якому стисло, обсягом до двох сторінок, дати і обґрунтувати пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства або теоретичних положень за темою контрольної роботи.

4. Список використаних в контрольній роботі джерел повинен включати: нормативно-правові акти (Конституція, закони України, підзаконні акти); наукові праці (монографії, брошури, статті тощо); статті в періодичних виданнях (журналах, газетах, збірниках); інші фактичні матеріали. Всі джерела розміщують в алфавітному порядку згідно з діючими стандартами бібліографічного опису.

Обсяг роботи загалом – не більше 10-12 сторінок формату А4.

Оформивши належним чином титульний лист, потрібно підписати роботу, вказавши дату виконання, і в зазначений термін подати на перевірку.

Теми рефератів. Завдання для контрольних робіт:

Варіант 1

1. Поняття інвестиційної діяльності;
2. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності.

Варіант 2

1. Види інвестицій та інвестиційної діяльності;
2. Міжнародні договори та вітчизняне законодавство в регулюванні відносин іноземного інвестування.

Варіант 3

1. Основні принципи державного регулювання інвестицій;
2. Процедура залучення уповноваженими банками кредитних ресурсів від іноземних банків-кредиторів.

Варіант 4

1. Засоби державного регулювання інвестиційного процесу;
2. Основні монетарні інструменти регулювання грошово-кредитної політики.

Варіант 5

1. Загальна схема створення системи державного регулювання інвестиційної діяльності;
2. Побудова механізму залучення інвестицій.

Варіант 6

1. Система та правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю в Україні;
2. Фактори, що визначають несприятливий інвестиційний клімат на мікрорівні.

Варіант 7

1. Державна політика по залученню іноземних інвестицій;
2. Змінні механізми державного регулювання інвестиційної діяльності.

Варіант 8

1. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності. Припинення інвестиційної діяльності;
2. Прямі іноземні інвестиції.

Варіант 9

1. Спеціальні економічні зони, їх класифікація та мета створення;
2. Портфельні інвестиції.

Варіант 10

1. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права України;
2. Напрямки перебудови інвестиційного процесу.

Питання для самоконтролю

1. Поняття інвестиційної діяльності.
2. Класифікація інвестицій.
3. Пряме інвестування.
4. Портфельне інвестування.
5. Особливості правового регулювання інвестиційної діяльності в Російській імперії в кінці XIX ст. – на початку XX ст.
6. Досвід використання іноземних інвестицій у 20-ті роки XX ст. в часи нової економічної політики (НЕПу). Концесії.
7. Новий етап в залученні іноземних інвестицій (з середини 80-х років XX ст.).
8. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права України.
9. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
10. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності.
11. Об'єкти інвестиційної діяльності.
12. Договір (угода) як основний правовий документ, який регулює взаємовідносини між суб'єктами інвестиційної діяльності.
13. Заборона здійснення інвестицій в окремі об'єкти інвестування.
14. Інвестор: визначення поняття.
15. Основні права інвестора.
16. Обов'язки інвестора.
17. Межі втручання державних органів і посадових осіб у реалізацію договірних відносин між суб'єктами інвестиційної діяльності.
18. Відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності.
19. Умови припинення інвестиційної діяльності.
20. Поняття іноземних інвестицій.
21. Види і форми іноземних інвестицій.
22. Організаційно-правові форми підприємств з іноземними інвестиціями.
23. Оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями.
24. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні.
25. Мета інвестування резидентами майнових цінностей та грошових коштів за межами України.
26. Порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України.
27. Митне оформлення майнових цінностей, що інвестуються за межами України.
28. Порядок надання індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон у вигляді грошових коштів.
29. Порядок відкриття резидентами України рахунків в іноземних банках.
30. Поняття спеціальної (вільної) економічної зони.
31. Мета створення, статус, територія і функціональні типи спеціальних (вільних) економічних зон згідно із законодавством України.
32. Суб'єкти економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони, їх права та обов'язки.
33. Органи управління спеціальних (вільних) економічних зон.
34. Характеристика піл'г, що надаються інвесторам у вільних економічних зонах.
35. Поняття офшорних зон.
36. Нормативно-правове регулювання відносин резидентів України з нерезидентами із офшорних зон.

37. Особливості участі в приватизації нерезидентів з офшорних зон.
38. Мета, зміст та поняття державного управління інвестиційною діяльністю.
39. Державне управління інвестиційною діяльністю як складова частина державного управління економікою.
40. Принципи державного регулювання інвестиційної діяльності.
41. Форми державного управління інвестиційної діяльності.
42. Порядок розміщення державного замовлення на виконання робіт у капітальному будівництві.
43. Державна експертиза інвестицій.
44. Система органів виконавчої влади, до функцій яких відноситься управління інвестиційною діяльністю.
45. Органи загальної компетенції.
46. Органи функціональної (міжгалузевої) компетенції.
47. Основні етапи проведення тендерів.
48. Особливості концесії як виду здійснення інвестиційної діяльності.
49. Основні положення концесійних договорів.
50. Характеристика підприємств, що створюються на основі концесійних договорів.
51. Загальні положення стосовно гарантій прав суб'єктів інвестиційної діяльності та захисту інвестицій.
52. Захист інвестицій незалежно від форми власності, а також іноземних інвестицій.
53. Страхування інвестицій.
54. Гарантії у разі зміни законодавства. Гарантії щодо примусових вилучень, а також незаконних дій державних органів та їх посадових осіб. Гарантії в разі припинення інвестиційної діяльності. Гарантії переказу прибутків, доходів та інших коштів, одержаних внаслідок здійснення іноземних інвестицій.
55. Двосторонні та багатосторонні інвестиційні угоди, спрямовані на захист іноземних інвестицій.
56. Вашингтонська конвенція "Про порядок розв'язання інвестиційних спорів між державами та іноземними особами" 1965 р.
57. Сеульська конвенція "Про заснування Багатостороннього Агентства по гарантіям інвестицій" 1985 р.
58. Суб'єкти інвестування у процесі приватизації державного майна.
59. Державна реєстрація іноземних інвестицій.
60. Державна реєстрація підприємств з іноземними інвестиціями.
61. Іноземні інвестори як суб'єкти права власності в Україні.
62. Загальна характеристика спорів, що виникають із здійснення інвестиційної діяльності.
63. Правове положення держави як сторони у деяких інвестиційних спорах та способи їх розв'язання.
64. Українське законодавство про міжнародний комерційний арбітраж.
65. Характеристика нормативної бази функціонування інститутів спільного інвестування.
66. Пайові та корпоративні інвестиційні фонди.
67. Особливості інноваційної форми здійснення інвестиційної діяльності.
68. Регулювання інноваційної форми інвестування у законодавстві України.
69. Світовий досвід здійснення венчурної форми підприємницької діяльності.
70. Особливості здійснення портфельного інвестування у деяких країнах світу та в Україні.
71. Умови здійснення інвестиційної діяльності іноземними суб'єктами права у деяких ділянках підприємницької діяльності: банківській, страховій, на фондовому ринку.
72. Компенсації у інвестиційній діяльності.

Рекомендована література:

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Митний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Закон України Про валюту і валютні операції (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 30, ст.239) – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/2473-19?lang=uk>
6. Закон України „Про внесення змін до деяких законів України щодо спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків від 11.05.2004р. № 1702-IV. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/ru/1702-15>
7. Закон України «Про депозитарну систему України» від 06.07.2012 р. № 5178- VI (зі змінами та доповненнями). [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>
8. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 № 2673-XII. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>
9. Закон України «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10.09.1991 № 1540а-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540a-12>.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
11. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-IV (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
12. Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 05.07.2012 р. № 18 5080-VI (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
13. Закон України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 № 2908-III (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.
14. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 № 3715-VI (зі змінами та доповненнями). [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
15. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 № 93/96-ВР. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>.
16. Закон України „Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків від 16.07.1999 № 991-XIV. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/991->
17. Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 06.09.2012 № 5205-VI.[Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>.
18. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 № 723/97-ВР. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр>.
19. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III. (зі змінами та доповненнями). [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

20. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV. (зі змінами та доповненнями). [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
21. Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використання майна та коштів 19 вітчизняного походження від 17.02.2000 № 1457-III. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1457-14>.
22. Закон України «Про холдингові компанії в Україні» від 15.03.2006 р. № 3528-IV. (зі змінами та доповненнями). [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3528-15>.
23. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
24. Гриньова В.М. Інвестування: підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – 458 с.
25. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навчальний посібник [для студ. вищ. навн. закл.] / А. П. Дука. – К.: Каравела, 2012. – 432 с.
26. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навн. закл.] / Т. В. Майорова. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
27. Мальцева Ю.Н. Инвестиции. Конспект лекций. [для студ. экономич. вузов и колледжей] / Ю.Н. Мальцева. – М.: ЭКСМО, 2008. – 160 с.
28. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. / І.П. Мойсеєнко – К.: Знання, 2006. – 490 с.
29. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом : посібник / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.
30. Проектне фінансування: Підручник. Пересада А. А., Майорова Т. В. Ляхова О. О. – К.: КНЕУ, 2005 р. – 761 с.
31. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: міжнародний аспект: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 272 с.
32. Щукін Б. М. Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 128 с.

Допоміжна:

33. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент / Бланк І.О., Гуляєва Н. М.: Підручник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 398 с.
34. Боди Э., Кейн А., Маркус А.Д. Принципы инвестиций / З. Боди, А. Кейн, А. Д. Маркус ; [пер. С англ. Кондуковой Э.В. и др.]. – 4-е изд. Пер. с англ. – М.: Вильямс, 2002. – 982 с.
35. Бачоров В.В. Инвестиции : Учебник для вузов / В.В. Бочпров; 2 издание. – СПб.: Питер 2009. – 384 с.
36. Виленский П.Л., Лившиц В.Н., Смоляк С.А. Оценка эффективности инвестиционных проектов. Теория и практика : Учебное пособие. – 4- издание, переработанное и дополненное. – М: "Дело", 2008. – 888 с.
37. Герасименко А. Финансовый менеджмент – это просто: Базовый курс для руководителей и начинающих специалистов / А. Герасименко – М.: Альпина Паблишер, 2013. – 532 с.
38. Ємейко Я.І., др. Ємейко О.І., Раєвський К.Є. Інвестиції, ризик, прогноз / Я.І. Ємейко, О.І. Ємейко, К.Є. Раєвський. – Львів: Львівський банківський інститут Національного банку України, 2000. – 176 с.
39. Есипов В. Е., др. Коммерческая оценка инвестиций / В. Е. Есипов, Г. А. Маховикова, Т. Г. Касьяненко, С. К. Мирзажанов. – М.: КноРус, 2011. – 704 с.
40. Лагутін Г.В., др. Маркетинг у будівництві. Навчальний посібник / Г.В. Лагутін, П.М. Куліков, В.О. Поколенко та ін. – К.: «Хай-Тек прес», 2011.
41. Кравцова Л.В. Конспект лекцій з дисципліни "Інвестування". Галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво". Напрями підготовки: 6.030508 "Фінанси і кредит", 6.030509 "Облік і

аудит" (усіх форм навчання). – Донецьк: ДонІЕК, 2008. – 100 с.

42. Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 144 с.

43. Костюкевич Р.М. Інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник / Р.М. Костюкевич. – Рівне: НУВГП, 2011. – 270 с.

44. Пинто Дж.К. Управление проектами. – СПб.: Питер, 2004. – 464 с.

45. Польшаков В.І. Інвестиційний менеджмент / Польшаков В.І., Ткаленко Н.В.: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 172 с.

46. Ример М. И, Касатов А. Д., Матиенко Н. Н. Экономическая оценка инвестиций. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 480 с.

47. Слободян О.А. Венчурний інвестиційний фонд: феномен українського спільного інвестування чи квазівенчурний інститут? // Вісник Вищої ради юстиції. – 2013. – № 3 (15). – С. 134–144.

48. Слободян О.А. Гармонізація законодавства у сфері спільного інвестування до законодавства Європейського Союзу // Цивільне законодавство України в контексті розвитку Європейського приватного права : монографія / Р.О. Стефанчук, Ю.В. Білоусов, Н.Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.] ; за заг. ред. Ю.В. Білоусова. – К. : Ред. журн. «Право України», 2013. – С. 155-169.

49. Фінансовий менеджмент: Підручник. – 2-ге вид., стер. Затверджено МОН / Шелудько В.М. – К., 2013. – 375 с.

50. ICSID tribunal considers Salini criteria by Alejandro I Garcia, Herbert Smith Freehills LLP. URL::[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/9-525-4681?__lrTS=20170529161112945&transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/9-525-4681?__lrTS=20170529161112945&transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1)

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Законодавство України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Ліга: Закон. База законодавства України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua/ua/>

3. Український юридичний портал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://radnuk.info/>.

4. Всеукраїнський юридичний портал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://legalans.com/ua>.

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

6. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.

7. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

8. <https://prometheus.org.ua/> - платформа массовых открытых онлайн-курсов

9. <https://www.ed-era.com/> - студия онлайн-образования

